

DOI <https://doi.org/10.51198/chinesest2024.03.061>

LIAO YIMEI. RHINOCEROS IN LOVE

O. Vorobei

PhD (Literature) Associate Professor

Department of Far Eastern and Southeastern Languages and Literatures,

Institute of Philology, Taras Shevchenko National University of Kyiv

14, Taras Shevchenko Blvd, Kyiv, Ukraine, 01601

vorobei@knu.ua

A.-S. Badanova

Bachelor student

Department of Far Eastern and Southeastern Languages and Literatures,

Institute of Philology, Taras Shevchenko National University of Kyiv

14, Taras Shevchenko Blvd, Kyiv, Ukraine, 01601

an.badanova@gmail.com

The play “Rhinoceros in Love” by playwright Liao Yimei is considered a classic of modern Chinese theater. Written and first staged in 1999 by her husband Meng Jinghui, one of the most influential directors of experimental theater, this artistic work has already withstood nearly 2.500 productions, attracting an audience of over a million viewers.

It is a story of the unrequited love of zookeeper Malu for his neighbor Mingming. The stubbornness and reclusiveness of the young man resemble the character of the rhinoceros Tula, whom he cares for. At times, the behavior of the young man resembles that of an animal: with his poor eyesight, he recognizes people by their scent, and he associates Mingming with the scent of lemon chewing gum. In his extensive monologues, Malu often reflects on the absence of romantic love in modern life, as described in classical Chinese literature. Despite his toxic infatuation with another, Mingming reciprocates Malu’s feelings, but their relationship is impulsive, destructive, and therefore short-lived. Blinded by passionate love, the young man kidnaps the girl and is willing to lay the sky and stars at her feet, but beyond promises, he has nothing. In despair, he kills his only friend – the rhinoceros Tula – and sacrifices for Mingming what he has – the heart of the killed rhinoceros and himself.

Liao Yimei managed to capture in the play the existential anxiety of the young generation at the turn of the millennium, expressed in uncertainty, doubts, and the desire to find their identity. As most critics rightly note, the play “Rhinoceros in Love” has become a kind of “Bible of Love”, as the passionate, impulsive, reckless, and sometimes instinctive relationship between Malu and Mingming is exactly what is lacking in romantic relationships among contemporary Chinese youth in the era of globalization and urbanization. Liao Yimei deliberately overloaded the play with hyperboles, satire, and grotesque elements to ironically depict people’s lives in the new era, where clear rules of consumerism prevail, and love can be standardized by training courses.

The stage architecture of the play impresses with its unusualness, as it combines elements of Eugène Ionesco’s theater of the absurd, fragments of Bertolt Brecht’s epic theater, and traditional Chinese theater, which is manifested in an absolutely unrealistic time and historical context, dramatic inconsistency, extensive declamation of monologues and dialogues towards the audience, song inserts with an evaluative function, and practical absence of scenery.

Key words: drama, avant-garde, theatre of the absurd, Chinese literature, Liao Yimei.

ЛЯО ЇМЕЙ. ЗАКОХАНИЙ НОСОРИГ

О. Воробей, А.-С. Баданова

П'єсу «Закоханий носориг» драматургині Ляо Їмей називають класикою сучасного китайського театру. Написаний та вперше поставлений на театральній сцені у 1999 р. чоловіком авторки Мен Цзінхуеєм, одним з найвпливовіших режисерів експериментального театру, цей художній твір витримав вже близько 2,5 тис постановок, зібравши аудиторію понад мільйон глядачів.

Це історія про нестямне кохання доглядача зоопарку Малу до своєї сусідки Мінмін. Впертість і відлюдкуватість юнака нагадують характер носорога Тули, яким він опікується. Подекуди і поведінка юнака нагадує звірину: через поганий зір у нього розвинулась здатність розпізнавати людей за їхнім запахом, зокрема Мінмін асоціюється з ароматом лимонної жувальної гумки. У розлогіх монологів Малу часто розмірковує над тим, що у сучасному житті немає місця романтичному коханню, яке оспівується в класичній китайській літературі. Попри свою токсичну закоханість в іншого, Мінмін відповідає Малу взаємністю, але їхні стосунки імпульсивні, деструктивні, тому короткотривалі. Затьмарений жагучим коханням, хлопець викрадає дівчину і готовий схилити небо та зорі до її ніг, але поза обіцянками у нього нічого немає. У відчаї він забуває свого єдиного друга – носорога Тулу – і жертвує у ім'я Мінмін тим, що має – серцем вбитого носорога і самим собою.

Ляо Їмей вдалося зафіксувати у п'єсі екзистенційну тривогу молодого покоління на зламі тисячоліть, яка виражається у невизначеності, сумнівах та бажанні знайти свою ідентичність. Як слушно зауважує більшість критиків, п'єса «Закоханий носориг» стала своєрідною Біблією кохання, оскільки палкі, нестримні, безрозсудні, а подекуди по-звіриному інстинктивні стосунки між Малу та Мінмін – це саме те, чого наразі бракує романтичним стосункам сучасної китайської молоді в умовах глобалізації й урбанізації. Ляо Їмей свідомо перенаситила п'єсу гіперболами, сатирою та гротеском, щоб іронічно змалювати життя людей у нову епоху, де панують чіткі правила споживачтва, а кохання може бути стандартизоване тренувальними курсами.

Сценічна архітектоніка п'єси вражає своєю незвичайністю, оскільки вона поєднала елементи театру абсурду Ежена Йонеско, фрагменти епічного театру Бертольда Брехта та власне традиційного китайського театру, що загалом виявляється в абсолютно нереалістичному часі та історичному контексті, драматичній непослідовності, розлогім декламації монологів та діалогів для аудиторії, пісенних вставках з оцінною функцією, практичній відсутності декорацій.

Ключові слова: драма, авангард, театр абсурду, китайська література, Ляо Їмей.

Ляо Їмей
Закоханий носориг¹

(п'єса у 23 сценах)

Дійові особи²

Малу – самотній доглядач носорогів у зоопарку, палко закоханий у свою сусідку Мінмін.

Мінмін – сусідка Малу, перебуває у токсичних відносинах з хлопцем на ім'я Чень Фей.

Зубна щітка – торговий представник фірми «Розсвіт» з виготовлення зубних щіток.

---

¹ Перекладено за виданням 廖一梅 (2012), 《恋爱的犀牛》, available at <https://www.99csw.com/book/512/index.htm> (accessed 18 March 2024).

² Для зручності читачів в українському перекладі подаємо список та опис дійових осіб (тут і далі примітки перекладачок).

Дасянь – друг Малу, полюбляє грати в карти та показувати фокуси.

Хейцзи – друг Малу.

Хунхун – телепродюсерка.

Лілі – телепродюсерка, подруга Хунхун.

Диктор (ведучий).

Тренер з кохання.

Викладач.

Творці Годинника – декілька осіб.

Натовп – декілька осіб.

Сцена 7

[Метрополітен. Натовп пасажирів погойдується у такт руху вагонів.]

Зубна щітка. Давайте гроші! Я для кожного з вас купив Годинниковий лотерейний білет, сто юанів за штуку. У разі виграшу джекпоту – половина моя!

Хейцзи. Поділюсь одним відсотком, якщо совість прокинеться, бо мені і одного шкода.

Зубна щітка. Один відсоток від п'яти мільйонів – це лишень п'ятдесят тисяч!

Дасянь. А твої побігеньки вартують двадцяти п'яти тисяч за кожну твою собачу ногу?

Зубна щітка. Малу, давай гроші!

Малу. Я не просив тебе щось купувати.

Зубна щітка. Це колективне рішення!

Малу. А я не хочу, це проти моїх принципів.

Зубна щітка. У тебе досі є принципи?

Малу. Звісно є, це ж тільки ти робиш як тобі зручно!

Зубна щітка. Так це і є мій принцип.

Малу. Нехай там що, але мені не треба. Від народження мене щастя омине, та й не кортить віддати гроші якомусь везучому покидьку.

Зубна щітка. А звідки знаєш, що ти не той везучий покидьок?

Малу. Хто? Я? Хіба я схожий на такого? Погляньте у дзеркало, з таким носом та очима вам самим хоч приємно дивитись на себе?

Хейцзи. Малу правий, повертай мені гроші.

Зубна щітка. Ну вже ні!

Дасянь. Думаєш, раз ти невезучий, то нікому з нас чотирьох теж не пощастить? Ми вже домовились: хто б не виграв – ділиться частиною з іншими, почув? Малу, давай гроші.

[Малу неохоче дістає сто юанів і віддає Зубній щітці.]

Дасянь. Тримай свій лотерейний білет! Ця жуйка у тебе вже кілька тижнів. Я щось не бачив, щоби ти жував нову. Настільки зубожів? Якщо я зірву джекпот, зможете робити що заманеться! Скажіть, що б ви зробили?

Хейцзи. Поїв би.

Дасянь. А ще що?

Хейцзи. Відпочив і знов поїв би.

Зубна щітка. Я б розійшовся з Сяопін і знайшов іншу!

Дасянь. До того часу всі дівчата будуть дивитись на тебе, як мухи на шмат тухлого м'яса.

Хейцзи. Сяопін вагітна?

Зубна щітка. Нісенітниці.

Хейцзи. Днями я бачив як її знудило в ресторані.

Зубна щітка. Ти ж сів навпроти неї, коли вона їла. Мене б теж знудило від твого вигляду.

Хейцзи. Я тут при чому?

Зубна щітка. Вона не може бути вагітною, бо я, за ці більш як двадцять років, так і не навчився кінчати всередину.

Малу. Як так?

Зубна щітка. Спочатку я боявся можливих наслідків, а потім просто звик. Тепер не можу інакше. Мені, звісно, прикро, але я цього не показую.

Дасянь. Через таких як ти людство скоро вимре. Думаєш, Бог створив цю руханку тільки для вашого задоволення? Це лише солодка принада, щоб змусити людей продовжувати свій рід. Чим вона солодша, тим більше нащадків. У наш час люди прагнуть тільки втіхи, а не відповідальності.

Малу. [Дивлячись на лотерейний білет у своїй руці]: Я б купив самку африканського носорога для Тули, а тоді поїхав би звідси.

Дасянь. І куди б ти подався?

Малу. Не знаю.

Дасянь. Я думаю, тобі нема куди піти.

Хейцзи. А це що? «Сто способів залицання. Посібник з кохання».

Зубна щітка. Дай глянути. «Надішліть їй музичне привітання на радіо. Подаруйте їй квіти на День святого Валентина, на день народження або просто так, у будень». Це надто примітивно! Малу, навіщо ти це читаєш? Якщо тобі так цікаво, чому б тобі просто не спитати мене?

Дасянь. Дай гляну. Що ти там відмітив галочкою?

Малу. Віддай.

Дасянь. Ти відмітив більше десяти порад: «Напишіть власний або переписіть будь-який вірш про кохання і подаруйте їй». Ти ж не сприймаєш це всерйоз?

Зубна щітка. А для кого це? Для кого?

Дасянь. Ти ж уже написав їй вірша? Зачитай нам!

Зубна щітка. Це точно буде щось на кшталт: «О, моя ти чорно-біла пандо!...».

[Зубна щітка обома руками охоплює себе за спину, вдаючи обійми з коханою людиною. Всім дуже весело.]

Всі разом:

Я – чорний носоріг, міцний та дужий,
Шкіра моя товста, як стіна,
В болоті моєму – радість безмежна,
Цяцька моя довжиною з лікоть.

Я – самка носорога, сама сексуальність,
Мій ріг – магічний афродизіак,
Пишногруда та знана,
Кохання наше – сплановане на небесах.

Свіжа багнука – лишень для тебе,
У квітах спочинеш, поринаючи в сон.

Хейцзи. І все це для жінки, яка пахне ксероксом?

Малу. Тобі, вродлива бестіє, справді це подобається, чи не так? Кричиш, здригаючи небо та землю, чи не так? Кричи! Голосніше кричи! Ти погань, яка не ляже на чисте сіно, бо хоче у своє болото, чи не так? Якщо тобі подобається бруд, я дам тобі його! Якщо тобі подобається нищість, ми можемо бути нищими разом. Відкривай рота!

Сцена 8

[У вольєрі носорога.]

Малу. Туло, у мене для тебе погані новини. Керівництво вирішило придбати самця білого носорога замість самки чорного носорога, щоб збільшити популяцію білих носорогів. Можливо, вони вважають тебе надто старим і не здатним поповнити зоопарк маленьким чорним носорожиком. Мені тебе шкода. Ти навіть ніколи не спарювався. Справжнім носорогом можна стати лише після цього ритуалу, і тільки тоді матимеш люблячу жінку. Але у тебе ніколи не буде такого шансу.

[Малу, розмахуючи лопатою, замріявся про ритуал спарювання. Спіткнувшись, падає у багнуку.]

Сцена 9

[Малу, з голови до ніг вимазаний багнукою, з пораненою головою, стоїть перед Мінмін.]

Мінмін. Що з тобою?

Малу. Я зустрівся з ним.

Мінмін. З ким?

Малу. З тим, хто тобі подобається.

Мінмін. І що ти зробив?

Малу. Поставив його перед вибором: або він краще ставиться до тебе, або забирається собі.

Мінмін. І що він відповів?

Малу. Я хотів, щоб він зрозумів, як буде краще!

Мінмін. Я скажу тобі, як він зрозумів. Аби ми зтямили, що він ніколи не зміниться, він буде поводитися ще гірше і не полишить мене.

Малу. Я ще раз до нього піду.

Мінмін. Хочеш, щоби тебе ще раз побили?

Малу. Їм набридне щодня бити одну і ту ж людину. До того ж він, буває, залишається один.

Мінмін. То йди, але після цього не показуйся мені на очі. [*Малу зупиняється біля дверей.*] Ну гаразд, присядь, витри обличчя, у тебе кров тече. [*Допомагає Малу витерти волосся.*]

Малу. У порівнянні з тобою все біле, ніяковіючи, чорніє, нетямущі звірі впадають у відчай, бо не в силі вимовити твоє ім'я...

Мінмін. Що це?

Малу. Це я написав для тебе.

Мінмін. Вірш? Ти пишеш поезію? [*Сміється.*]

Малу. Можливо, це згодиться лише для вишкрібання на шкурі носорога, однак це все ж мій вірш.

Мінмін. Дуже мило, є ще?

Малу. У порівнянні з тобою все біле, ніяковіючи, чорніє, нетямущі звірі впадають у відчай, бо не в силі вимовити твоє ім'я... Я ще не дописав.

Сцена 10

[*Тренінг з кохання.*]

Викладач. На світанку нового століття для максимізації радості, комфорту, процвітання і щастя людського роду, а також для попередження надмірного самокатування та недооцінювання самих себе, ми повинні спрямувати всі свої сили на стандартизацію, фаховість та уніфікацію кохання, а також на суворе припинення зловживання почуттями, які призводять до різноманітних зловживань та марнотратства.

[Викладач показує слайд «Щоб розійтися з коханою людиною, потрібно...»]

Викладач. Надалі ми вивчатимемо матеріал вищого рівня складності – способи розставання. Щоб розійтися з коханою людиною, потрібно: по-перше, засуджуйте людей зі схожими недоліками. По-друге, переривайте на середині речення і починайте іншу тему. По-третє, попри втому, захоочуйте інтимну близькість та продовження утіх. По-четверте, смійтеся, коли геть не смішно. По-п'яте, говоріть на незнайомі теми. По-шосте, обмежте доступ до частини Вашого тіла між пупком та стегнами. По-сьоме, просіть зробити нездійсненне. По-восьме, періодично звертайте увагу на її недоліки та погані звички, стверджуйте, що вони непоправні. По-дев'яте, насміхайтеся і висміюйте. По-десяте, виженіть.

Сцена 11

[*Майданчик будівництва вікового Годинника.*]

Люди обговорюють і заповнюють виборчий бюлетень ста найважливіших подій ХХ століття.

Дівчата Хунхун та Лілі сповнені захвату.

1969 рік – американський астронавт Ніл Армстронг ступив на поверхню Місяця.

1903 рік – брати Райт вперше здійснили політ на літаку.

1920 рік – жінки отримали виборче право.

1945 рік – оприлюднення жахів нацистських концтаборів.
1914 рік – початок Першої світової війни.
1929 рік – світова економічна криза.
1928 рік – відкриття пеніциліну.
1953 рік – опис структури ДНК.
1991 рік – розпад СРСР.
1939 рік – вторгнення Німеччини в Польщу, початок Другої світової війни.
1917 рік – Жовтнева революція в Росії.
1957 рік – СРСР запускає перший у світі штучний супутник.
1945 рік – США скидає на Хіросіму першу в світі атомну бомбу.
1905 рік – Альберт Ейнштейн представляє теорію відносності.
1960 рік – США санкціонує продаж протизаплідних препаратів.
1997 рік – британські вчені успішно клонували вівцю.
1968 рік – Травневі заворушення у Франції.
1997 рік – американські вчені висадили робота-дослідника на Марс.
1999 рік – конфлікт у Косово.

Сцена 12

[Дім Малу. Глибока ніч.]

Мінмін. Хутчіше прокидайся, лежебоко, маю щось смачненьке для тебе!

Малу. Мінмін, що відбувається? Торт?

Мінмін. Для тебе.

Малу. Їсти торт посеред ночі? Навіщо?

Мінмін. Просто так. Хочеш шматочок?

Малу. Якщо ти цього хочеш, то з'їм.

Мінмін. Яка покірність. Смачно? Після роботи спеціально замовила, з вершками і фруктами.

Малу *[киваючи головою].* У когось день народження? Хіба твій не в жовтні?

Мінмін. У тебе!

Малу. Мій взимку.

Мінмін *[лагідно].* От дурнику, забув, коли у нього день народження.

Малу. Гаразд, коли скажеш, тоді і буде.

Мінмін. Ага. У мене ще дещо є.

Малу. Що?

Мінмін. Подарунок!

Малу. Для мене?

Мінмін. Ага, відкрий.

[Малу розгортає кольоровий пакувальний папір, дістає звідти шкіряний гаманець.]

Мінмін *[сором'язливо].* Тобі подобається?

Малу. Подобається.

Мінмін. Правда подобається?

Малу. Правда.

Мінмін. Тоді чому б тобі мене не поцілувати?

[Малу недовіжливо дивиться на Мінмін, побоюючись зробити щось безрозсудне.]

Малу. Це ж просто сон, чого тут вагатись, треба поцілувати її.

[Малу цілує Мінмін, Мінмін горнеться в його обійми.]

Мінмін. Я оббігала всі магазини. Я хотіла подарувати тобі щось таке, чим би ти користувався кожного дня і, тримаючи це в руках, щоразу згадував би про мене.

Малу. Мінмін.

Мінмін. Я так довго чекала на тебе, з вечора і до ночі виглядаючи у вікно. Звуки кроків втискалися у натягнуті нерви, перетворюючи мене на тремтячий на холодному вітрі листок. Я думала, ти прийдеш і повечеряєш зі мною або прийдеш після вечері, або навіть якщо не прийдеш на вечерю, то прийдеш після того, як вип'єш з друзями і пофліртуєш з іншою дівчиною в барі. Я чекала, чекала і чекала, я знала, що ти прийдеш...

Малу. Я знаю, це лише сон. Та не важливо, сон це чи дійсність, поки ти тут, для мене це не важливо.

Мінмін. Пообіцяй мені, що ти не покинеш мене і не дозволиш мені покинути тебе.

Малу. Я не покину тебе і не дозволю тобі покинути мене.

Мінмін. Вже ніхто не вірить обіцянкам. Обіцянки, квіти, ресторани – яка різниця? Це лишень способи вираження почуттів.

Малу. Я не такий, як усі. Я покажу тобі, що я інший. От побачиш.

[Мінмін співає пісню «Тільки я».]

Посміхнись мені, немов зустріч перша,
Говори до мене, хоч завтра клятви змеркнуть,
Насолоджуйся мною, життя мить коротка,
Згадай мене, коли старості мить відчуєш.
А роки линуть і проходять,
І, врешті, поруч – тільки я.
А роки линуть і проходять,
І, врешті, поруч – тільки я.

[Мінмін і Малу кохаються – пісня «Кохатись».]

Кожна дециця світла пройшла крізь мене,
Весь кисень я вдихнув без залишку,
Всі речі втратили свою вагу,
І всі дороги пройдені сповна.

Пейзажі розпливаються туманом,
І руки крилами несуть,
Всі спогади змінились іншими,
І всі дороги пройдені сповна.

Моя тінь мчить, а я знерухомлений,
Ти посміхаєшся мені звідусіль,
Моя тінь мчить, а я знерухомлений,
Ти посміхаєшся мені звідусіль...

Найкраще просто мовчати,
Найкраще просто стогнати,
Найкраще просто кричати,
Найкраще просто зітхати.

Сцена 13

[Дасянь розказує Хейцзи і Зубній щітці історію.]

Дасянь. Жив собі колись юнак, який щоночі страждав від кошмарів.

Хейцзи. А коли? Коли це було?

Зубна щітка. Яка різниця! Всі історії так починаються.

Дасянь. Сон став для нього найстрашнішою бідою, він не наважувався засинати, все боявся, що уві сні його схопить Великоголовий демон³. Він усюди шукав порятунку, а раз зустрівши віщуну, поділився з ним своїми стражданнями. Віщун розказав йому, що сні – це інша реальність. І якщо юнак в найбільш критичний момент прокричить «Це сон!», то кошмар одразу скінчиться. Юнак добре запам'ятав пораду віщуну і повернувся додому. А коли незабаром настала ніч – заснув. Зненацька на нього з мечем налетів Великоголовий демон з його снів. Юнак, злякавшись, спробував сховатись, аж тут згадав слова віщуну і, коли демон от-от мав схопити його і проштрикнути мечем, він прокричав: «Це сон!» – і вмить прокинувся. На його превеликий подив, він помітив, що поруч лежить меч, увінчаний коштовностями, який належав тому самому Великоголовому демону з його сну. З того часу юнак вподобав свої кошмари. Він часто, вигукуючи це замовляння, прокидався з повними жменями дорогоцінностей. Він продавав ті коштовності, і життя мало-помалу налагодилось. Одного разу уві сні до нього прийшов Великоголовий демон і попросив більше не забирати речі з царства снів, бо їх вже майже не лишилось через нього. Великоголовий демон пообіцяв, що якщо юнак погодиться, то буде бачити тільки приємні сні. І юнак пристав на пропозицію демона. З того часу юнак занурився у такі чарівні сні, що не мав жодного бажання прокидатись, а вдень лише мріяв про те, як знову зануритись у сон. Одного разу йому наснилась у квітучому саду дівчина незрівнянної краси, в яку він закохався з першого погляду. Юнак згадав чарівне замовляння і, схопивши дівчину,

Великоголовий демон з китайської міфології

³ Великоголовий демон (кит. 大头鬼) – створіння китайської міфології, чия назва безпосередньо походить від зовнішнього вигляду ієрогліфа «демон» (鬼), знайденого на кістках для ворожби *цзягувень* (XI–XIV ст. до н.е.). Вважалося, що це створіння з'являлось уздовж доріг, хоча через велику вагу голови переміщалося дуже повільно.

прокричав: «Це сон!». А коли прокинувся, дівчина сиділа поряд і ніжно дивилася на нього. З тих пір юнак був вигнаний із царства снів і більше не бачив сновидінь, ані приємних, ані страшних.

Сцена 14

Малу. Кінець всьому! Всі страждання скінчилися в одну мить! Світ сповнюється світлом завдяки одній єдиній жінці, ти можеш бігати, стрибати, незмірно еякулювати! Здається, я навіть можу злетіти!

Мінмін. Чого галасуєш в таку рань?

Малу. Мінмін, я розбудив тебе? Прокидайся, лежебоко, я приніс тобі сніданок.

Мінмін. Божевільний!

[Мінмін розвертається з наміром піти. Малу перехоплює її за талію і кружляє, тримаючи в обіймах.]

Малу. Ти сонько, коала, лисеня мале, хочеш тільки спати та й спати...

Мінмін. Ти що робиш? Відпусти мене!

[Малу навіть не чує, що вона говорить. Мінмін, пручаючись з усіх сил, неочікувано замахується і дає Малу ляпаса. Малу, злякавшись, відпускає Мінмін.]

Мінмін. Ти збожеволів?

Малу. Як так? Чому сердишся?

Мінмін. Дай мені спокій, я хочу спати.

Малу *[перегороджуючи шлях].* Мінмін, що відбувається?

Мінмін. Це ти мене питаєш? На майбутнє – краще тримай себе в руках, а то перед людьми соромно.

Малу. Що ти таке говориш?

Мінмін. А що ще ти хотів почути? Ми сусіди, ти часто піклуєшся про мене, і я за це вдячна, але не більше того. Більше не роби нічого такого, що б осоромило нас в очах інших.

Малу. Мінмін...

Мінмін. Я ніколи не цінувала хорошого ставлення до себе, а доброзичливість інших викликала лише мою байдужість. Говорити про це в таку рань просто смішно, я йду спати.

Малу. Чи не ти була зі мною минулої ночі? Чи не ти зваблювала мене своїм тілом? Як таке можливо? Ці очі, чоло, солодкі уста, що шепотіли мені на вухо слова ніжності, чи не їх я цілував безліч разів...

Мінмін. Що за нісенітниця ти верзеш? Не вплутуй мене у свої безсоромні сни.

Малу. Я сплю? Це неможливо. Я й досі відчуваю тепло твого тіла на своїх долонях, твій аромат все ще огортає мене...

Мінмін. Мені нічого більше сказати. *[Намагається піти.]*

Малу. Ти все заперечуєш? Ти хочеш, щоб я повірив, що всього того не було, що те все було лише сном?!

Мінмін. У що ти хочеш змусити мене повірити? Хочеш, щоб я розділила з тобою твої божевільні фантазії?

Малу. Божевільні фантазії? Тоді що це таке? *[Піднімає торт, в якому не вистачає шматочка].*

Мінмін. У тебе що, день народження?

Малу. Ти хочеш звести мене з розуму?! Хочеш подивитись, як я божеволію? Що ж, гаразд, де гаманець? Куди подівся гаманець?

[Мінмін намагається піти, Малу міцно хапає її].

Мінмін. Відпусти мене! Що ти робиш?!

Малу. Що я роблю? Я тобі казав, я не такий, як інші, я тримаю своє слово. Я тебе не покину і не дам тобі покинути мене.

Мінмін. Рятуйте!

[Дасянь, Зубна щітка та Хейцзи вибігають на сцену, відтягують Малу від Мінмін.]

Дасянь. Малу, що з тобою? Заспокойся!

[Малу голосно кричить і пручається, поки його намагаються відтягнути від дівчини.]

Сцена 15

[Малу сидить мовчки, абсолютно збентежений і зневірений.]

Дасянь. Ти здурів? Якщо хотів звалтувати її, дочекався б ночі. Оце сів у калюжу! Вважай пощастило, що поліція тебе не арештувала.

Зубна щітка. Облиш його. У нього період гону – він як Тула в саванні, сам не знає, що коїть.

Хейцзи. І все це заради жінки з ароматом ксерокса.

Дасянь. Корінь усіх цих проблем криється в тому, що одній жінці приділяється більше уваги, ніж іншим. У цю епоху інформації, коли маємо такий безмежний вибір, залишатися таким упертюхом вважається заледве не психічним порушенням. Забудь її.

[Втрюх виходять.]

Малу. Забути її. Забути її і більше не відчувати болю. Забути її і більше не страждати. Забути її. Забути те, чого не мав. Забути те, що мають інші. Забути те, що втратив і ніколи вже не матимеш. Забути ненависть, забути сором, забути любов. Забути, як носоріг забуває саванну і як лебідь – озеро. Як грішник в пеклі забуває про рай. Забути, як людина з ампутованою кінцівкою забуває, що колись бігала швидше за вітер. Як опалий листок забуває подих вітру. Забути, як Тула забув про носорогиню. Забувати – це єдине, що вміють абсолютно всі люди. Але я прийняв рішення не забувати її.

Сцена 16

Мінмін. Погляд його, наче у звірення, ласка його теж звірина. Але ті очі кажуть, що ця ласка йде всупереч його волі. Він ніби сам усвідомив це, тому соромиться і навмисне поводить грубо. Наче юне звірятко шкірить свої ще ніжні ікла до сонця, та все ж неспроможний виглядати лиховісним.

[Малу починає співати. Пісня «Жінка зі скла».]

Ти ніколи не знала,
Що ти – сонячний день, на який я так довго чекав,
Що ти моя раптова злива.

Ти ніколи не знала,
Що ти – мій нестерпний голод
І повітря, яким я дихаю.

Ти ніколи не знала, моя кохана,
Ти, мабуть, ніколи й не дізнаєшся...

Ти така особлива, неповторна, ніжна, чиста, небесна,
Ти моя тепла рукавичка,
Ти моє холодне пиво,
Моя сорочка, що пахне сонцем,
І нескінченна мрія.

Ти непорочна й чиста, наче скло,
Ніщо тебе не забруднило й не змінило,
Але проміння, що проходить крізь тебе, змінює свій напрям,
Моя кохана, моя кохана, моя кохана...

Ти ніколи не знала,
Що ти – сонячний день, на який я так довго чекав,
Що ти – моя раптова злива.

Ти ніколи не знала,
Що ти – повітря, яким я дихаю,
Що ти – мій нестерпний голод.
Ти ніколи не знала, моя кохана,
І, мабуть, ніколи не дізнаєшся...

Мінмін. Як же мені сказати це?... Я тебе міцно кохаю, «міцно», «кохаю» – всі ці слова такі пусті й непереконливі. Сьогодні, прокинувшись, я все думала про те, як віднайти беззаперечні та безсумнівні докази мого кохання. Але нічого не знайшла, нічого... Я згадала той вечір на даху триповерхівки, коли ти заснув, як дитина, твоє дихання було таким легким, таким спокійним. А я дивилася на тебе, безсоромно дивилася й дивилася. Нахилившись до тебе, я вдихала кожен твій видих, жадібно вбирала на повні груди... То було влітку, навкруги було все таким спокійним і віддаленим. Я мовчки упивалася твоїм диханням, плекаючи думку про те, що ми дихаємо в унісон. Якщо кохаєш, то буде достатньо і вуглекислого газу, щоб вижити.

Сцена 17

[Ніч, дім Малу.]

Малу. Раз овечка, два овечка, три овечка, чотири овечка... Я постійно чекаю, коли ж нарешті засну, наче той юнак, який сновидів кошмарами. Як ми можемо знати, що наше звичне життя – не просто сон, який ми бачимо в іншому світі, лежачи зовсім в іншому ліжку? Аби ж тільки ти ще раз постала переді мною і я міг би тебе обійняти... Я так хочу заснути, так хочу заснути... Сім овечка, вісім овечка, дев'ять овечка...

[Мінмін з'являється перед ліжком Малу.]

Малу. Ти знову прийшла. Це, певно, сон, але мене влаштовує.

[Малу несподівано хапає Мінмін і голосно кричить: «Це сон! Це сон!».]

Мінмін. Що з тобою?

Малу. Ти дійсно поруч? Не йди від мене, не йди від мене! Не йди!

Сцена 18

Дасянь. Це вже занадто, веде себе наче ловелас, ніби тільки у нього період гону, а всі інші – гермафродити.

Хейцзи. Він щовечора ходить на комп'ютерні курси.

Зубна щітка. І на курси англійської мови.

Хейцзи. А по неділях вчиться водінню.

Зубна щітка. Щодня ходить на роботу з портфелем.

Хейцзи. А ще він передав директору зоопарку план комп'ютеризації спостережень за життям носорогів.

Дасянь. І копію англійською мовою.

Зубна щітка. Він мисє носорога ледь не в діловому костюмі!

Дасянь. Він ще поезію пише.

Хейцзи. І грає на фортепіано.

Зубна щітка. Жує жуйку.

Дасянь. Співає серенади.

Хейцзи. Завжди міняє шкарпетки.

Зубна щітка. Не їсть часник.

Хейцзи. Миється щодня.

Всі разом. Геть збожеволів.

Зубна щітка. Ми маємо допомогти, інакше йому кінець.

Хейцзи. Я намагався поговорити, але він сказав, що ніколи ще так не жив, як зараз. Ще сказав, щоб я не хвилювався і що я обов'язково колись зустріну жінку, яка згубить мене. Його слова мене збентежити: боюсь, ніхто за все життя не схоче мене згубити.

Дасянь. Це наша щаслива доля. Не слухай підмовлянь Малу. Кохання особливо не відрізняється від якоїсь комедії, спорту чи попмузики, усе це робить життя людей безтурботним.

[Входять Хунхун і Лілі.]

Хунхун і Лілі. Ми не погоджуємося!

Дасянь. А ви ще хто такі?

Хунхун. Про що може бути історія кохання, якщо вона від початку й до самого кінця весела та безжурна? Що цікавого буде в серіалах? Що б ми тоді робили щовечора?

Лілі. Якщо коротко: ти любиш його, він не любить тебе або він любить тебе, а ти не любиш його. Або ж двоє закоханих змушені розійтись.

Дасянь. Ви з телебачення?

Хунхун і Лілі. Ми Хунхун і Лілі.

Зубна щітка. Це я їх знайшов.

Дасянь. Навіщо?

Зубна щітка. Вилікувати Малу.

Хейцзи. Двоє це вже забагато, він не настільки хворий.

Зубна щітка. Вибери більш підхожу для нього.

Хейцзи. А як же інша?

Зубна щітка. Все залежить від її бажання. *[Плескає в долоні]* Увага! Увага! Прошу двох кандидаток підготуватися, починаємо наше шоу. Сюжет серіалу такий: юнак на ім'я Малу закохався у свою красиву сусідку, молоду секретарку.

Хунхун. Як звати?

Зубна щітка. Малу.

Лілі. Ми питаємо про секретарку.

Зубна щітка. Яка різниця, як її звати?

Хейцзи. Мінмін, її звати Мінмін.

Зубна щітка *[Кидає сердитий погляд на Хейцзи].* Малу закохався в Мінмін, але вона його не кохає.

Хунхун. Вона кохає іншого, але той не кохає її.

Хейцзи. Як ви здогадались?

Лілі. Завжди так.

Зубна щітка. Малу дуже страждає, ледве не божеволіє. А тепер питання, як розвиватиметься його історія?

[Хунхун і Лілі одночасно натискають на свої кнопки і кожна намагається відповісти першою.]

Хунхун. Він зустріне добру дівчину, яка дбатиме про нього...

Лілі. ...допомагатиме йому, зігріє його змерзле серце...

Хунхун. Одного дощового дня дівчина нестиме Малу поїсти, послизнеться край дороги і травмує ногу.

Лілі. Одного сніжного дня Малу, рятуючи маленьку дитинку, потрапить під колеса вантажівки.

Хунхун. Дівчина, шкутильгаючи прийде до Малу, він побачить її брудну з голови до ніг і, розчулившись, стисне її руку...

Лілі. Малу лежить непритомний в лікарні, в безпам'яті гукаючи Мінмін, а коли відкрив очі, то побачить поряд іншу дівчину...

Хунхун. Так починається ще одна романтична історія. Саме в цей момент стається непередбачуване...

Лілі. Дівчина три дні і три ночі, не стуляючи очей, чатувала біля нього. Серце Малу сповнювалось новими почуттями. Але щастя не дається просто так...

Дасянь. Ви двоє – справжні майстрині.

Хейцзи. Ти можеш попросити їх говорити по черзі?

Зубна щітка. Як нам їх оцінювати? Вони на одному рівні.

Дасянь. Дійсно складно визначитись.

Хейцзи. Мені здається, що історію Малу з порятунком дитини та вантажівкою буде важко втілити.

Лілі. Що значить важко втілити? Спочатку крупним планом знімаємо, як гудить вантажівка, в наступному кадрі – охоплене панікою обличчя дитини, потім середнім планом як Малу відштовхує дитину під звуки різкого гальмування, переводимо камеру на водія вантажівки, в цей час Малу вже лежить посередині вулиці.

Дасянь. Але ми поки не знаємо, чи погодиться Малу бути збитим вантажівкою.

Зубна щітка. По-моєму, краще вже нехай дівчина пошкодить ногу. І не треба по-справжньому травмуватися – підмалюємо потім трошки марганцівкою і нормально буде. Що скажете?

Хейцзи. Думаю, Хунхун підходить Малу. А мені підходить Лілі.

Зубна щітка. Чудово, а тепер члени журі виставлять бали. Перша конкурсантка – 99,75 бала, друга конкурсантка – 0 балів. Перемогла перша конкурсантка.

[Лілі плаче і тікає за куліси.]

Хейцзи. Лілі!

Хунхун. Молодий хлопець вибігає зі сцени навздогін Лілі, тримаючи її за руку. Він промовляє: «Не плач, я знаю, що ти найкраща». І Лілі падає в його обійми.

Хейцзи. Правда?!

[Хунхун киває головою, Хейцзи біжить за куліси.]

Хунхун. Молодий хлопець, погладжуючи Лілі по голові, тихенько промовляє: «Не плач, дурненька, не плач...».

Зубна щітка: Досить!

Хунхун [*Продовжує, не звертаючи уваги*]. «Довір всі свої проблеми мені, допоки ми разом...».

Дасянь. Знято! Кінець фільму. Ролі та виконавці. Спонсор...

[Хунхун зупиняється, йде зі сцени.]

Зубна щітка. Нічого собі! Важко повірити, що життя Малу може бути цікавішим за серіал.

Сцена 19

Малу. Я дав собі слово: якщо не вдасться приборкати свою пристрасть, якщо не зможу просто спокійно дивитися на тебе, то я більше тебе не побачу. І я зміг. Я і подумати не міг, що надії здатні змінити колір неба, форму предметів і зробити сни настільки матеріальними, але тепер я знаю, що це через те, що надіям не вистачало сили. Мінмін, не сердься на мене. Можливо, я просто від природи такий божевільний.

Мінмін. Надворі дощить?

Малу. Схоже, поки що ні.

Мінмін. Поки що?

Малу. Але всі мають при собі парасольки.

Мінмін. Вони геть не дивляться на небо, їм тільки треба знати, яка вірогідність опадів. Як парко, вже давно гримить, а дощу все немає! Така погода завжди пробуджує мої палкі бажання, і я не можу вгамуватись. Життя знову повертається у звичне русло, щодня витягуючи з мене сили. Я тільки й можу, що ходити з одного кута кімнати в інший. Сон не йде, мене пронизує бажанням. І не через почуття, а через сам потяг. Я жадаю чоловіка. Ця пристрасть не дає мені спокою і можливості заснути. Це навіть лякає. Мені вже нестерпно бути на самоті, нестерпно проживати ці спокійні ночі. Тіло збурене, а моє лоно чимдуж стає вологішим. З 31 числа і до сьогодні – вже сім днів. Це так жахливо.

Малу. Ти захворіла? Скільки днів ти не виходила на роботу?

Мінмін. Нічого, я розберусь. Я нібито улюблениця у нашого начальника. Поговори зі мною трохи. Як там твій Тула?

Малу. Не дуже. Не хоче рухатись і їсть менше, ніж раніше, може злякатись, коли хтось підходить. Можливо, це старість, але йому лишень двадцять років, це тільки середній вік для носорога.

Мінмін. Можливо, це туга за коханням.

Малу. Можливо, це я його заразив.

[Мінмін сміється.]

Мінмін. Ось, це тобі. *[Дає йому гаманець, який вже дарувала Малу тієї самої ночі. Малу не може повірити своїм очам. Підносить його до носа і нюхає.]* Того дня у Ченя Фея був день народження. Я чекала його до глибокої ночі, але він так і не прийшов. Тоді я віддала торт, подарунок і свою пристрасть тобі.

Малу. Хочеш сказати, що та ніч мені не наснилась?

Мінмін. На ранок після свого дня народження Чен Фей поїхав десь далеко за кордон. Я цілий тиждень сумувала в ліжку і вирішила забути його.

Малу. Хочеш сказати, що та ніч мені не наснилась?

Мінмін. Краще думай, що то був сон. Тобі однаково нічого з цього не належало.

Малу. А вчора? Вчора ввечері?

Мінмін. Що вчора ввечері?

Малу. Ти приходила чи ні?

Мінмін. Про що ти?

Малу. Господи! Ти геть задурила мені голову! Як так можна?!

Мінмін. Ти маєш на увазі те, що сталося вночі?

Малу. Так.

Мінмін. Тобі не сподобалось?

Малу. Ні! Я справді вже не знаю, хто з нас божевільний – ти чи я.

Мінмін. Це вже не важливо, все скінчено.

Малу. Все скінчено з тим іншим. А у нас все тільки починається.

Мінмін. Немає ніяких «нас», врешті, є тільки «я».

Малу. Я не покину тебе і не дозволю тобі покинути мене.

Мінмін. Не намагайся перевершити мене у лестошах.

Малу. Це ми ще побачимо, час покаже.

Переклад з кит. О. Воробей, А.-С. Баданової

Стаття надійшла до редакції 10.07.2024